

Glas Naroda

List slovenskih delavcev v Ameriki
Urednik: Editor:
ZMAGOSLAV VALJAVEC.
Kastnik: Publisher:
FRANK SAKSER.
100 Greenwich St., New York City.

Va letu velja list za Ameriko . . . . .
" pol leta . . . . . 150.
za Evropo za vse leta . . . . . 45.
" " " pol leta . . . . . 250.
" " " četr leta . . . . . 175.
V Evropo pošiljamo list skupno dve številki.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan in vzemšči nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"

(“Voices of the People”)
Issued every day, except Sunday and Holidays.
Subscription yearly \$3.

Advertisements on agreement.

Za oglase de 10 vrtic se plača 80 centov.

Dopisi bres podpisu in osobnosti se ne natisnejo.

Denar naj se blagovoli poslati po Money Order.

Pri spremembni kraju narodnikov napisane, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitrejš najdemo naslov.

Dopisom in poštijetvam naredite naslov:

"GLAS NARODA",
100 Greenwich St., New York, City.
— Telefon 8795 Cortlandt. —

Roosevelt in trusti.

Republikansko časopisje je že večkrat povedarjalo, da trusti "niso na strani predsednika Roosevelta". To zatrjevanje znači najbrže podlagajo bivajoče se volilne borbe za Roosevelt. Ameriški trusti so s pomočjo svojega voljnega orodja v Washingtonu počenjali take stvari, da je naše vesoljno ljudstvo proti njim do skrajnosti ogorčeno. Ker bi bilo toraj stališče odkritosrčnega, oziroma javnega kandidata trustov zelo težavno, treba je toraj pred vsem volilem dokazovati, da Mr. Roosevelt ni prista, temveč zagrizen sovražnik trustov. Monopoli se pa pri tem na tihem smerjejo in z veseljem sezijo v svoje žeppe po potrebnem denar za volilno borbo Rooseveltu. Njim je vse jedno, na kateri podlagi zmaga njihov kandidat — samo da zmaga. Ker je pa vse ta "svindel" zelo pozoren, je še vedno dvomljivo, bodeli zmagal kandidat trustov.

Ako se vprašamo, kaj je pravzaprav storil Mr. Roosevelt, iz česar bi bilo sklepati, da je on v resnicu sovražnik trustov, polasti se nas hipoma zadega. Mogoče se spominjamo, da nekoc kak izmed njegovih govorov ni bil povsem naklonjen trustom, toda njegov govor niso nikomur škodovali. Ako je pa pri gospodi na Wall Street vendar le ostalo kako želo, potem je slednje gotovo postalo nenevarno s pomočjo najboljših Rooseveltovih prijateljev, kateri hčajo sedaj tudi Sheranov proti-trustni zakon razveljaviti. Radi tega se pa gospoda trustijani, kakor tudi vladinska gospoda, najboljše razume in predsedniku nihče ne ugovarja, ako se ne zmeni niti za zakone, niti za ustavo, ako je to koristno njegovej izvolitvi. Roosevelt zamore potrošiti neštete miliione za pokojino, on sme tudi sprejeti pol milijona dolarov za svojo volilno borbo od Andrew Carnegieja, potem sme inenovati senatorja Fairbanksa iz Indiane podpredsedniškim kandidatom v zvezi s korupnimi politikari. In stranka trustov ter s pomočjo trustov bolede našega diktatorja brezvonomo takoj pri dan konvencije imenovala kandidatom in ona bode tudi skrbela, da bode izvoljeni.

NAZNANIL.

Rojakom na Ely, Minn., naznanim tem potom, da sem srečno dosegel v New York in odpotujem s francoskim parnikom "La Touraine" v staro domovino. Vse one, ki mi še kaj delujejo pa potolažim, da se jim ne bo treba pred menoj skrivati in so lahko brez skrb pred menoj.

Vsem rojakom, kateri nameravajo domov potovati, priporočam g. Fr. Sakserja v New Yorku. Pri njem sem bil dobro postrezen in odpotovan z namenjenim parnikom.

New York, 6. aprila 1904.

Alojzij Tertnik.

KJE JE!

John Bergant, doma iz Dvorja pri Cerklih na Gorenjskem. Za njegov naslov bi rad zvedel: Mihael Podjer, Charitz Hospital, Central & Perry St., Cleveland, O. (8-11 4)

KURZ.

Za 100 kron avstr. veljave treba dati \$20.55 in k temu še 15 centov za poštano, ker mora biti dnevna pošiljatev registrirana.

Sanje in pene.

Skoro štirinajst dni so se slovenski rodoljubi zibali v lepih sanjah. Kar fasiniral jih je pojav, ki se je prikazal na političnem obzorju in iskreno so želeli, da postane beseda meso, da se doseže sprava med Sloveni in Italijani.

Ne smemo se čuditi tej vnemi, ki je bila posebno velika na Kranjskem. Tu nismo imeli nikdar direktnih bojev z Italijani, tu imamo za Italijane — izvzemši primorsko židovsko-karnjelsko kliko — neko napenje in resnično simpatijo za italijansko kulturo in zato bi radi videli, da bi se dosegla med Sloveni in Italijani sprava, da bi mogli živeti v prijaznosti in v prijateljstvu z njimi.

Že ko se je lani v Dalmaciji primerilo prvo zbljanje med Hrvati in Italijani, je to na Kranjskem našlo živahen odmev. In ko se je potem oglasil Ricotti Garibaldi, ki je kraljica Jelena v Vidmu sprejela šopek s slovenskimi trakovi, ko so se čedale pogosteče čuli iz Italije klici po sporazumljenu Slovanov in Italijanov, je postal to — saj na Kranjskem, nekako splošna želja.

Razpoloženje za spravo z Italijani eksistira. To je dejstvo, ki se ne da tajiti in prav zato je bilo s toliko radostjo sprejeto naznanilo, da so se na Dunaju posredovanjanem Čehov začela med južnimi Sloveni in med Italijani spravna pogajanja. Vse je zatrepetalo, vse se je zibalo v sladkih sanjah, same mi smo ostali hladni in skepični. Omejili smo se na suhoporno poročanje o posamičnih faktih, sicer pa se vzdržali vsakega komentaria. Bili smo prepričani, da se lepe sanje spremene v prazne pene. In sodili smo prav.

Italijani so bili desetletja sem zavezniki Nemcev in bili bi še danes, ko bi jim Nemci mogli in hoteli dati italijansko vseučilišče v Trstu. Sedaj, ko je bilo javno mnenje italijansko vsedogovkov v Inomostu že itak do skrajnosti razburjeno in ko so Italijani začeli spoznavati pan-germansko nevarnost, je vlada nastopila s predlogom, naj se italijansko vseučilišče ustanovi ne v Trstu, nego v Roveretu. Italijani se nimajo ne od vlad, ne od Nemcev nadejati podpore, da bi dobili vseučilišče v Trstu, in zato so začeli boj proti vladu, obenem pa iskat prijateljev drugod.

V tem trenotku so spoznali Čehi, kako važno bi bilo, pridobiti italijanske poslanke za skupno delo s Slovenimi. Če bi se to doseglo, bi bile vse nemške narodnosti združene proti vladu in proti nemški hegemoniji in bi se dalo za izvedenje ravnopravnosti veliko več storiti kadar sedaj.

Iz tega obostreanskega razpoloženja so se začela posredovanjanem Čehov pogajanja med južnimi Sloveni in Italijani.

Odkrito izpovemo: Mi smo v principu odločno za sporazumljene z Italijani. Sicer se je čulo, da so na višjih mestih jako neugodno presečeni, da se sploh na kaj takega misli, če, Italijani so vendar sami iridentovci in povrh hočajo dobiti Albanijo. OT pa nas nič ne moti. Misimo se že davno naveličali biti hlapci avstrijskih državnih in dinastičnih interesov na Primorskem; za te interese naj se brigajo tisti, ki so v to poklicani. Slovenci in Hrvati so se dali za te interese dosti dolgo zlorabljeni in dosti dolgo dobivali za glačilo — batine. Še nanj pa nam je na tem, če dobi Italija neslovansko Albanijo, ali je ne dobi.

Državni in dinastični interesi točaj za nas ne pridejo v poštev, kadar se gre za vprašanje o sporazumljenu z Italijani. Odločilno je za nas semo to, če bi naš narod mogel imeti od teh sporazumljivih, kako korist.

V tem oziroma pa se nam zdi, da so sanje o slovansko-italijanskem sporazumljenu pravne, da so to bile nadne pene. S primorskimi Italijani je ravno tako malo govoriti, kakor s koroškimi Nemci.

Podlaga za sporazumljene je lahko dvojna: ali se resi nakrat ves kompleks med Sloveni in Italijani, ali pa se doseže sporazumljene samo glede posamičnih vprašanj, ostala pa je puste in suspensu.

Na prvo eventualnost, to mora vsakdo sprevediti, sedaj niti misliti. Primorski Sloveni so v vseh svojih pravicah silno prikrnjani in prav na tem prikrnjšanju sloni gospodstvo vladajoče stranke. Zahvali na Primorskem, naj oživotorijo na Primorskem resnično in popolno ravnopravnost, pomeni toliko, kakor zahtevati, naj se odporedne le gospodstvu, nego tudi svojim aspiracijam. Italijani hčajo vse Primorje poitaliančiti in pripraviti za združenje z Italijo, a čim bi se ureničila ravnopravnost, bi bila konec temu stremljenju. Vsled tega je pa tudi sporazumljene o vseh spornih vprašanjih naravnost izključeno.

Preostaja še druga eventualita. Italijani bi radi s pomočjo Slovanov dosegli italijansko vseučilišče v Trstu in sedaj je vprašanje, proti kaki kompenzaciji bi Slovani mogli v to privoliti. Čula so se v tem oziru različna mnenja. Čulo se je, da bi Italijani bili pripravljeni ustanoviti v Trstu slovensko mestno ljudsko šolo; z drugo strani se je nasvetovalo, da bi se obenem z italijanskim vseučiliščem ustanovilo v Trstu slovensko-hrvatsko vseučilišče; čudi so se tudi drugi nasveti. Mi smo doslej o vseh teh nasvetih molčali, iz tega preprostega razloga, ker jih ne smaramo za resne. Kdor govorji o takih kompenzacijah, ne pozna primorskih razmer ali pa si ni na jasnu, kaj pomeni italijansko vseučilišče v Trstu za primorske Slovane. Šolstvo je tisto sredstvo, s katerim uničujejo Italijani Slovanstvo na Primorskem in če dobesede v Trstu svoje vseučilišče, jim je zmaga popolnoma zagotovljena. Tudi slovensko-hrvatsko vseučilišče v Trstu bi v tem oziru ni moglo dosti vplivati, že zato ne, ker na Primorskem ni predpogojev za vzgojo slovenskega v hrvatskega akademičnega načrščaja. Kranjci, Štajerci, Dalmatinci bi se po dovrjenih študijih vrnili domov, primorski Italijani pa bi ostali na Primorskem in poitalijančevali deželo, kakor bi hoteli, ker bi bilo vsled po manjkanju predpogojev le malo primorských slovenskih akademikov.

Italijani imajo na šolskem polju razen univerze vse, kar si morejo želite, Sloveni na Primorskem pa nima skoraj ničesar. To je kriceče na protje in dokler obstoji to nasprotje, dotlej je izključeno vsako sporazumljene glede italijanskega vseučilišča v Trstu. Kdor pri teh razmerah more le misliti na "spravo" z Italijani, ta se pojma nima, kaj pomeni mesto Trst in Primorska sploh za slovenski narod.

Naše mnenje je, na kratko povedano, tole: Sloveni bi se mogli vzeti za italijansko vseučilišče v Trstu, če bi se obenem ustanovilo slovensko-hrvatsko vseučilišče in če bi se obenem rešilo ljudskošolsko in srednješolsko vprašanje, to je, če bi se zagotovile primorskimi Slovanom vse tiste ljudske in srednje žole, ki jim gredo v Trstu, v Istri in na Goriskem. To bi bila prverna kompenzacija, o kaki drugi pa po naši sodbi se govoriti ni mogoče.

Ne udajamo se nikakim iluzijam. Vodja tržaške italijanske stranke dr. Venezian ni govoril zastonj. Slišali smo njegov glas in vemo, da so danes še vse sanje o slovansko-italijanskem sporazumljenu ničeve, da te sanje niso sedaj drugrega, kakor pravne pene.

Morda nam prinese bodočnost kaj boljšega; morda zmaga pri Italijanih prej ali slej zdravi politični razum, ki je bil vedno lasten temu narodu, morda pride do spoznaja, da mu je na Primorskem zagotovljen obstanek samo, če si pridobi priateljstvo Slovanov, a dokler se to ne zgoditi, dotlej se moramo pač vojskovati za pravice in koristi primorských Slovanov.

"SL. N."

Evropske in druge vesti.

Dunaj, 8. aprila. Car je poslal princa Matija Radziwila iz Varšave v Galicijo, da pridobi tamoučnje poljske pravice za to, da prenehajo agitirati proti Rusiji.

Petrograd, 8. aprila. Včeraj se je pricel pravoslavni velikonočni teden. Po vse Rusiji dežuje, kar pomenja po ljudskem prepričanju, da bode žetev bogata. "Marijino oznanjenje" so slavili z raznimi slavnostmi, tako so na deželi izpustili golobe, povsodi so goreli ognji, včrilo se je blagoslavljeno kruho itd.

Berolin, 8. aprila. Vsi misijonarji iz nemške zapadne Afrike so jedini v tem, da so edino le Nemci sami proti vladu. "Marijino oznanjenje" so slavili z raznimi slavnostmi, tako so na deželi izpustili golobe, povsodi so goreli ognji, včrilo se je blagoslavljeno kruho itd.

Paris, 8. aprila. Vesti, da bodo francoski minister inestranjih del prisel papeža za avdijence, ni resnica.

Pariz, 8. aprila. Vesti, da nameščava Francija prodati otoka St. Pierre in Miquelon, niso resnica.

(Oba otoka se nahajata v Atlantskem oceanu, južno od Newfoundlanda. Na Miquelonu je 700 in na San Pierru 5000 prebivalcev, kateri se pečajo v ribarjenju.)

Rim, 8. aprila. Tukajšnje časopisje poroča, da je Rusija kupila parnik severonemškega Lloyda, "Hohenzollern".

London, 8. aprila. Angleški antarktični parnik "Discovery", kapitan Scott, ki je nedavno dosegel v Littleton, New Zealand, se napoti še v jeseni domov.

"GLAS NARODA" prodaja po 1 cent številki:

Anton Bobek, poslovodja po državnicu Frank Sakser, 1778 St. Clair St., Cleveland, Ohio.

Chas. Derganc, 215 N. Congress St., Kenosha, Wis.

John Sustarič, 1206 N. Center St., Joliet, Ill.

Frank Gabrenja, 519 Power St., Johnstown, Pa.

Ako želi kdo rojakov list prodajati, naj se ogledi pri upravitelju.

Preostaja še druga eventualita.

Italijani bi radi s pomočjo Slovanov

dosegli italijansko vseučilišče v Trstu in sedaj je vprašanje, proti kaki kompenzaciji bi Slovani mogli v to privoliti. Čula so se v tem oziru različna mnenja. Čulo se je, da bi Italijani

bili pripravljeni ustanoviti v Trstu slovensko mestno ljudsko šolo;

z drugo strani se je nasvetovalo,

da bi se obenem z italijanskim vseučiliščem ustanovilo v Trstu slovensko-hrvatsko vseučilišče;

čudi so se tudi drugi nasveti. Mi smo doslej o vseh teh nasvetih molčali, iz tega preprostega razloga, ker jih ne smaramo za resne. Kdor govorji o takih kompenzacijah, ne pozna primorskih razmer ali pa si ni na jasnu, kaj pomeni italijansko vseučilišče v Trstu za primorske Slovane. Šolstvo je tisto sredstvo, s katerim uničujejo Italijani Slovanstvo na Primorskem in če dobesede v Trstu svoje vseučilišče, jim je zmaga popolnoma zagotovljena. Tudi slovensko-hrvatsko vseučilišče v Trstu bi v tem oziru ni moglo dosti vplivati, že zato ne, ker na Primorskem ni predpogojev za vzgojo slovenskega v hrvatskega akademičnega načrščaja. Kranjci, Štajerci, Dalmatinci bi se po dovrjenih študijih vrnili domov, primorski Italijani pa bi ostali na Primorskem in poitalijančevali deželo, kakor bi hoteli, ker bi bilo vsled po manjkanju predpogojev le malo primorských slovenskih akademikov.

Italijani imajo na šolskem polju razen univerze vse, kar si morejo želite, Sloveni na Primorskem pa nima skoraj ničesar. To je kriceče na protje in dokler obstoji to nasprotje, dotlej je izključeno vsako sporazumljene glede italijanskega vseučilišča v Trstu. Kdor pri teh razmerah more le misliti na "spravo" z Italijani, ta se pojma nima, kaj pomeni mesto Trst in Primorska sploh za slovenski narod.

Naše mnenje je, na kratko povedano, tole: Sloveni bi se mogli vzeti za italijansko vseučilišče v Trstu, če bi se obenem ustanovilo slovensko-hrvatsko vseuč

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: JOHN HABJAN, P. O. Box 308, Ely, Minn.
 Podpredsednik: JOHN KERZINSK, P. O. Box 138, Federal, Pa.
 I. tajnik: JURIJ L. BROZICH, Ely, Minn.
 II. tajnik: ANTON GERZIN, 408 Seventh St., Calumet, Mich.
 Blagajnik: IVAN GOVZE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

JOSIP PERKO, 1795 St. Clair St., Cleveland, Ohio.
 IVAN GERM, 1103 Cherry Alley, Braddock, Pa.
 IVAN PRIMOZIC, P. O. Box 114, Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:

MIHAEL KLOBUCAR, 115 7th St., Calumet, Mich.
 JAKOB ZABUKOVEC, 5102 Butler St., Pittsburgh, Pa.
 JOSIP SKALA, P. O. Box 1056, Ely, Minn.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljati na I. tajnika: Geo. L. Brozich, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem.
 Denarne pošiljatve naj se pošljajo blagajniku: Ivan Govze, P. O. Box 105, Ely, Minn., in po svojem zastopniku.

Društvene glasilo je: "GLAS NARODA".

Drobnosti.

Nepošten hlapac. Dne 24. marca je prinesel Grobelnikov hlapac Alojzij Volk v zastavljalcu kranjske hranilnice kos blaga in ga zastavil. Navzoči detektiv ga je prial in vprašal, kdo mu je dal blago zastaviti. Zastavljenec je venomer trčil, da mu je blago dal neki neznan brezposelnik trgovski pomočnik. Nato je detektiv Volkota artoval in o tem obvestil trgovca g. Grobelnika, ki je sel v zastavljico in si ogledal blago, ki je kot svoje spoznal. V Volkotovem stanovanju in pa njegove ljubice se je med tem izvršila hisna prisika: v in se je našlo več servijet in rut, ki so bile vse ukradene gosp. Grobelniku. Končno je Volk priznal, da je svojega gospodarja okadel in počela ga je nato izročila deželnemu sodniju.

Prijeta tatica. Služkinja Terezija Liparičeva je ukradla svoji gospodinji Karolini Brandtovi v Kranju zlat prstan in poslužkinji 5 krov denarja, nakar je pobegnila v Ljubljano, kjer jo je policija prijela in izročila sodniji.

"Slovensky klub" v Pragi je imenoval v svoji zadnji seji za svoje častne člane: kneza Nikolaja črnogorskega, Škofa Strossmayerja, Ivana Vazova v Sofiji, Rusine Josip Franke, dr. Pavla Mudrone v Turč. sv. Martinu, Henrika Sienkiewicza, generala Ritticha in A. Čerep-Spiridoviča v Moskvi in ljubljanskega župana Ivana Hribarja.

Breznejna neusmiljenost. V Grossgottenu (Saksonsko) jenek kmet zavarovalništvu, pustil je konja lako poginiti. Mesto zavarovalništvu dobil je kmet — jedno leto poostrenje.

Razne male novice. — Princ — slepar. Lansko leto je obiskal princ Jos. Rohan, nečak istoimenovanega člana gospodske zbornice, razen letovišča po Gor. Štajerskem ter ostal povsodi nele za vse dolžan, kar je porabil, temeni se da je še isposojeval od opeharjenih gostilničarjev veče svete denarja. Vloženih je proti njemu več kazenskih ovadov zaradi goljufije. Princa je spravila v finančno krijo potratna njegova žena, bivša gledališka igralka Lincke. Samo v jednem hotelu ostala sta dolžna 7000 K hotelirju, vozniku, perici itd. — Admiral pl. Hinke je umrl v vojaški bolnici na Dunaju. Pokojnik je bil v bitki pri Visu poljnik topničarke "Dalmat", pomagal je udušiti l. 1869 vstajo v Boki Kotorski, in ekspediciji leta 1897 na Kreto je bil vrhovni poveljnik. Do svoje vstopnine l. 1901 je bil poveljnik vojnega pristana v Pulju. — Kuga v Južni Afriki. Dosedaj je umrlo v Johannesburgu za kugo 50 črno- in rjavokovčev ter 5 belih. — Dolgo ime. Senček princa Windischgraetzta in bivše nadvojvodinje Elizabete je dobil pri krstu ime: Franc Jožef, Marija, Oto, Antonij, Ignacij, Oktavian. — Rodbinska drama v ministerstvu. V francoskem kolonialnem ministerstvu je ustrelil uradnik Peyleran tovarisa Trouilla, ker je zalezal njegovo sestro. Nato je ustrelil tudi svojo sestro in končno sam sebe.

Novice z Jesenic. Delavec k zgradil nove železnice prihaja vsaki dan kar cele trume. Samo na Jesenjah jih bode delalo 600. — Napadli so te dni neznan zlikovci pijanci in mu pobrali okoli 40 krov denarja.

Ponarejeni bankovci. Na kolodvoru v Pontebi so prijeli italijanskega delavca Giacomo Bello iz Riva, pokrajina Videm, ter ga izro-

Dobro poučen list. Nedavno se je mudil v Rimu šesti sin nemškega cesarja, 14letni princ Joahim. Rimski list "Tribuna", ki slovi za najboljši italijanski list, se je dolgo mučil, da bi dognal, v kakšni rodbinski zvezi je princ z nemškim cesarjem. Najprej je priobčila lakovito vest, da je prišel v Rim vnuč nemškega cesarja. Ko so v uredništvu zapazili, da drugi listi to vest zanikujejo, pogledali so v almanah "Gotha", kjer so našli, da živi neki princ Joahim Friderik Leopold, ki se je rodil leta 1865. In "Tribuna" je brž priobčila življepis tegu princea (ki ga zovejo v Nemčiji Friderik Leopold) ter opisala marejalno pričakjen pruskega princea in generala, ki biva sedaj v Rimu. Ko pa je mladi princ odpotoval z Rima, zapazil je poročevalec tega lista, da je princ še fantek ter je hitro sporocil, da ta prince ni general, temen nečak nemškega cesarja. In pri tem je tudi ostalo.

Lov na sardele se je začel. Pred tednom dni so vjeli prve sardele ki so jih pripeljali v Trst. Ena ribička ladja pri Gradežu jih je vjela deset tisoč, druga dva tisoč in tretja stiri tisoč. Ribiči v Gradežu začeno s 1. aprilom dajati sardele v tri tovarne po novi pogodbi.

Prvi izdelovatelj razglednic. V Norimberku je nedavno umrl Fr. Borich, ki je leta 1872 izdelal prvo razglednico za poštni promet. Izla je v založništvu H. Lohnerja v Curihu. Borich je obiskoval Momakove umetno-obrtno šolo.

Nepremišljeno. A.: "To je psiček mojega soseda. Zagotovim vas, da je pametnejši kot njegov gospodar." — B.: "Tudi jaz sem imel že takega psa."

Minister — tat. Dosedajni matični minister Nasi je junak novih skandalnih afere, o kateri se mnogo govorji. Ministri ga javno obdoljujejo, da je zapravljal uradni dežar. Sam prizlava, da je za denar, ki ga je vzel od ministerstva, opremil svoje stanovanje in vzel mnogo pohištva iz ministerstva pri svojem izstopu. Iz raznih zakladov je vzel večje svote, listi pišejo do 200.000 lir, ki jih je takoreč poveril. Prilastil si je dragocenih umetniških okraskov in poslal v svoj volinilskoj Trapanu 171 velikih zabojev, a se ne ve, kaj je bilo v njih. Nasiljeva afera pride v kratkem v parlamentu v razpravo. — Drugo poročilo veli, da je minister Nasi od 333.000 lir, ki jih je sprejal za podporo učiteljem in za znanstvene misije, porabil zase več kakor dve tretjini. Namesto, da bi podpiral učitelje, je obdaroval svoje kreature, učitelje v sablanju, babice, artiste in enake ljudi. Ponarejal je podpis učiteljev na poboticah. Tako je delal več let.

Strahoperen vrag. V Iridu (Slavonija) je dobila neka žena od svojega moža iz Amerike denarja, ki ga je takoj nesla v hranilnico. Počasi je prišel k ženi vrag v volovski koži in rogami na glavi. Zahteval je denar, ki ga je posjal mož, češ, da je ta denar edino le njegov (hudilev) ker je mož v Ameriki ubil človeka ter mu vzel denar. Ženica se je hudo prestrašila ter prosila vraga, naj ne zameri, ker ima denar že v hranilnici. Vrag ji je zapovedal, naj gre takoj zjutraj po denar ter ga ima zvečer pripravljenega, da si pride ponj. In res je ženica šla drugo jutro v hranilnico. Uradnikom pa se je vendar čudno zdelo, zakaj je prinesla denar le za jedno noč hranit ter so jo izpravili, dokler ni povedala vsega. Ta vrag se je hitro razširila po vasi, in vrag je najbrže zvedel za njo, kajti zvečer je pač prišel k oknu zahteval denar, ko pa ga je ženica s pogumno glasom povabila, naj pride v sobo po denar, obrnil se je vrag ter zvezal, še preden so prihitali orozniki ki so bili v hiši skriti.

Usihajoč morje. Že pred 20. leti je imelo Azovsko morje največje globocine le 16 m. Od tedaj morje neprestano usiha ter je ponekod le še par metrov globoko. V zadnjih petih letih se je 1,200,000 ha njegove površine spremenilo v morje, taho, da je promet iz Taganrogja in Rogtova v Čeno morje z večjimi ladjami zelo oviran. Kakor znano, je pri Jenikalu Azovsko morje skoraj pol drugi meter višje nad Črnim morjem, vsled česar se iz prvega morja neprestano odteka voda v drugo. Ruska vlada namerava z zatvornicami zabraniti odtok ter zvišati na ta način trgovskemu morju gladino za 3 metre. Seveda so stroški proračunjeni na 20 milijonov rubljev.

Balkanske vesti. Iz diplomaticnih krogov so prišle vesti, da so se turško-bolgarska pogajanja zopet ustavila. Macedonski odbori se vedno bolj pojavitajo in menijo, da se bliža ura za boj v večjim obsegu. Zdi se, da bodo turško-bolgarska pogajanja kmalu popolnoma pretrgana. — Orožniška komisija je sklenila, sestaviti 12 bataljonov, od katerih odpoadejo po 3 na Rusijo in Avstrijo, po

GLAVNA SLOVENSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Kongresni trg št. 15,

nasproti uniske cerkve,

sprejema in izplačuje hranične vloge ter jih obrestuje po

4 1 / 2 %

to je od vsacih 100 krov 4 K 50 vin, in sicer takoj od dneva vložitve pa do dneva dvige, tako da vlagatelj, bodisi da vloži, bodisi da vloži, gubi nič na obrestih. Za vložene zneske pošilja vložne knjižice priporočeno poštne prosto. Hranilnica šteje 300 članov, ki reprezentujejo 5 milijonov krov čistega premoženja. Ti člani svojim premoženjem za vloge, tako da se kake izgube ni bat. Zatoraj pozivljamo vsacega Slovence v Ameriki, ki se misli povrni v domovino, da svoje prihranke direktno pošilja v slovensko hranilnico v Ljubljano, s čemer se obvaruje nevarnosti, da pride njegov s trudem prihranjenci denar v neprave roke in ima ob jednem to dobro, da ma ta takoj obresti nese.

Naslov je ta:

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

v Ljubljani, Kranjsko, Avstrija.

Predsednik: Dr. Matija Hudnik.

Denarne pošiljatve iz Zjd. držav in Canade posreduje g. Frank Sakser, 109 Greenwich St., New York.

BENZIGER BROTHERS,

NEW YORK, N.Y., | CINCINNATI, OHIO, | CHICAGO, ILL.,
36-38 BARCLAY STREET. | 343 MAIN STREET. | 211-213 MADISON AVE.

POZOR, SLOVANSKA KATOLIŠKA DRUŠTVA!

Izdelovalci banderov, društvenih zastav, znakov in regalij po narociilih.

Vsako naročilo se izvršuje pod osobnim nadzorstvom tvrdke.

Nazahetno pošljemo vzorce naših znakov, prevzemamo tudi načrte in risanje raznovrstnih zastav in bander.

Vedno v zaogli.

ZLATI in SREBRNI ZNAKI z iglastim ali gumbičnim priveskom.

Pišite po katalog in ceno, predno se drugam obračate. Odgovorili Vam bodo v slovenskem jeziku. Dopisoval Vam bude rojak g. Lupša.

Podpisana priporočam Slovencem in Hrvatom svoj

SALOON,

109 Greenwich St., New York,

v katerem točim vedno sveže pivo, dobra vina in whiskey; prodajam dobre smodke in imam vedno pripravljen dober prigrizek.

Potupoči Slovenci in Hrvati dober stanovanje in hrano proti nizki ceni.

Za obilen poset se priporoča

Frida von Kroge,
109 Greenwich Street, New York.

Jacob Stonich,

89 E. Madison Street,

Chicago, Ill.

Slika predstavlja srebrno uro za spode. 18 Size Screw B navjak.

Cena uram:

Nikel ura ..... \$ 6.00

Srebrna ura ..... \$ 12.00

Srebrni ura ..... z dvema pokrovima \$ 13.00

Ako želite uro s 15. kamni, potem pridolite \$ 2.00 navedeniu cennam:

Cena „Fahys Cases Goldfield“ jamčene za let:

16 Size 7 kamnov \$ 15.00

16 " 15 " \$ 18.00

18 " 7 " \$ 14.00

18 " 15 " \$ 17.00

6 Size ura za dan

7 kamnov ..... \$ 14.00

OPOMBA: Vse ure so najboljše delo Elgin in Waltham ter jamecne glede kakovosti.

Za obile naročbe se priporočam.

Jacob Stonich,

89 E. Madison Street, CHICAGO, ILL.

Hallo, rojaki!

Slovencem naznanjam, da sem kupil

SALOON

od gospoda J. Stublerja

v Duluth, Minn., 217 W. Superior St.

Točil bodem vsakovrstne dobre pijače, imam lepo prenočišče za potnike, kakor tudi prosti lunch.

Prodajam tudi železniške in parobrodne listlike ter pošiljam denar v staro domovino. Rojakom preskrbim delo, kjer delajo po šumah. Rojake Slovence v Hrvate, kjer potujejo čez Duluth, Minn., vabim, da me blagovoljno obiskati, ker bodo gotovo zelo dobro postreženi.

Se spoštovanjem

Josip Scharaben.

MILIJONE

goldinarjev je bilo po Slovencih in Hrvatih poslanih po Fr. Sakserju, 109 Greenwich St. ne Zgubil. To priporoča to

značilnost, ki je sklenila, s njenim cent se ne zgubil. To priporoča to

značilnost, ki je sklenila, s njenim cent se ne zgubil. To priporoča to

Listek.

Arabela.

Roman. Spisala Pavlina Pejkova.

(Dalej.)

"Ona ženska?" ponavlja Arabela kakor v sanjah in spremja s pogledom Rozin prst. "Tedaj vi imate neko žensko zaprto?" poprašuje zavzetna.

"Da, gospodična", nadaljuje vrtnarica bolj zaupno in vstane. "Gospod Karpeles imajo tu na podstrešji uprto blaznino žensko in jaz sem njen stražnica. A ker gospa nečejo, da bi svet zvedel o tem, trdeč, da Bog samo ona dobra dela plačuje, za katera svet ne ve, zažugali so mi, da nas izpode iz hiše, kako izdam to skrivnost. Osobito pa bi vam, gospodična, ne smela ničesa povedati o tem."

"Meni? — ravno meni ne?" začudi se Arabela. "Od kdaj, ste ja nesrečnica pod stričevem streho?" poprašuje dalje z nekim sumom. Ona ni mogla verjeti, da bi njeni redniki bili res skriveni dobrotniki, dočim jih ona samo kot trdosečne in skope proti bližnjemu poznavata.

"Ali me res ne ovadite, gospodična?" ponavlja Roza in si solze brise. "Od kdaj, ste vprašali, da je blaznica tu? — Tega ne vem in nisem tudi nikdar milostljive gospe vprašala po tem. Ko je moj mož pred štirimi leti dobil tukaj vrtinarsko in dvorniško službo, bila je že tu. Ona revica pa govoriti tako zmedeno, da se iz njenih besed ne dán nič zvedeti. Tudi so mi vaša milostljiva gospa teta prepovedala, mučiti bolnico z vprašanjem, kajti to bi baje njenemu razumu še bolj škodilo."

"Ali je revica sicer zdrava na telesu?" pozveduje Arabela sočutno.

"Ah, gospodična, tako je shujšana, da mholm vsak dan ljubega Boga, naj bi jo rešil. Že nič ne more jesti; hud kaščel jo muči in vedno poprašuje po nekem otroku."

"Vodite me k njej", ukaže naenkrat Arabela.

"Ali, gospodična, tam ne prestanete; sopar je neprenesljiv", brani vrtnarica.

"In zakaj ne čistite?" odvrne jo Arabela osorno. "Saj ste zato plaćana."

"Blaznica ne dopušča", odgovori Roza užaljena. Bolelo jo je, da jej Arabela obita zaniknost. "Neke paripe skriva vedno na prsih in meni, da jej hočem te vzeti, kendar se jej koli približam, da bi jo snažila. Ko bi še nekoga imela, bi že šlo, ali meni samej je to nemogoče."

Arabela je čim dalje postajala tem bolj radovedna, blaznica pa se je ravno zopet z odurnim smehom oglašila.

Vrtnarica gre k majhnim dverim, pritisne na skrito gumbico in vrata se odpre.

"Pridite za menoj, ker že tako slike", reče potem tiko in Arabeli z roko pomigne.

Arabela se v trenotji ne more ganoti. Nekaj čudnega začuti v sebi; neka nezdana teanova polasti se njenih prsi, da se ne more skoro sopsti, in noge so jej težke kot svinec.

Ali njena trdna volja je brž premočila to slabost. Zravnala se je po konci in odločno stopila skozi majhna vrata.

"Ne dam vama spisov, ne dam jih, ne!" klical je obupno slabotni glas, ko ste obdevi ženski vstopile.

Blaznica je bila razdražena videc, da vaakdanjo stražnico še nekdo spremi. Na bornej, razmetnej posteli sedela je blazna ženska, s steklenimi očmi, uprtimi na prsi dve gostinici. Roki je imela krčevito stisneni na prsi. Suh obraz je bil skoraj pokrit zmršenimi, dolgo navzdol visičimi lasemi, ki so jej padali čez ramo.

"Nič se vam ne stori, uboga ženska", nagovorji jo prijazno Arabela in se polagoma blaznici približuje. "Samov dovolite, da se vam postelja površna."

"Postelja — postelja, da, — ali pariprevne?", odvrne nekoliko utolažena in potegne krepko čez prsi, kjer je skrivala papirje, veliko ruto ter skuša vstati.

Arabela jej pomaga, a ona se ne brani.

"Ali ste že dolgo tu?" poprašuje jo Arabela, med tem ko Roza postelj površava.

"Dolgo — dolgo", odgovori ona in si položi prst na čelo, kakov da bi se hotela domisli, kako dolgo že. "Ah, kako me tu peče — peče, od kar so mi ukradli dete",拓guje ona kaževedno na čelo. "Tako majhno dete?" ponavlja neprestano in glasno zaplače.

"Otroka so vam vzeli?" reče pomislivo Arabela in jo ostro opazuje.

Blazna ženska je bila velike postavne in oblečena v staro hišno haljo, ktero jej gospa Karpelesova, kakov se je Arabela spominja, pred nekimi leti nosila. Ker pa je bila Karpelesova majhna in debela, blaznica pa velika in suha, zato je bila uboga ženska v njej, kako revna videti. Gole noge, obute samo v stare papuče, gle-

KNJIGE,

ktere imamo v naši zalogi in jih odpošljemo poštne prosto, ako se nam znesek naprej poslje:

Molitvene knjige

Spomin na Jezusa 35 ct.
Jezus dobr pastir 60 ct.
Presveto Srce Jezusovo \$1.20.
Sveti Nebesa \$1.
Jezus na križu \$1.
Filoteja \$1.20.
Zlata šola \$1.20.
Zvonček nebeški 80 ct.
Duhovni studenec 60 ct.
Nebeške iskrice 60 ct.
Ključ nebeških vrat 60 ct.
Vrtec nebeški 60 ct.
Sveti noč 15 ct.
Ave Marija 10 ct.
Mati Božja 10 ct.
Evangeliji 50 ct.
Zgodbe sv. pisma, mala izdaja 30 ct.
Zgodbe sv. pisma velika izdaja 50 ct.
Navedene mašne knjige so z zlatom obrezane.

Druge knjige:

Zbirka domačih zdravil 60 ct.
Mali vitez, v treh zvezkih, \$3.50.
Prešernove poezije, vezane 75 ct.
Prešernove poezije, broširane, 50 ct.
Skozi širno Indijo 40 ct.
Na indijskih otokih 30 ct.
Iskrizki življenja \$1.60.
Ob tihih večerih \$1.75.
Abeednik za slov. ljudske šole 20 ct.
Dimnik, slovensko-nemški besednjak 90 centov.
Prva nemška vadnica 35 ct.
Pregovori 30 ct.
Mlinarjev Janez 40 ct.
Domaci zdravnik 60 ct.
Marjetica 50 ct.
Godičevski katekizem 15 ct.
Andrej Hofer 20 ct.
Boerska vojska 30 ct.
Admiral Tegetthof 30 ct.

Potujočim rojakom.

Na razna vprašanja glede vožnih cen francoskih parnikov po naznanim, da prodajamo tikete po takoj nizkej ceni, kakor parobrodna družba, ali pa kakor katerikoli drugi agent v New Yorku. Vožna s težnico od HAVRE do KRAJSKE, PRIMORSKE, ŠTAJERSKE, HRVATSKIE in DALMACIJE je tako urejena, da nimajo potniki nikakega zadržka.

PARNIKI, kateri v kratkom odpljujejo v HAVRE, so sledči:

Ekspressni parnik LA LORRIANE odpljuje dne 14. aprila ob 10. uri do poludne.

Poštni parnik LA BRETAGNE odpljuje dne 21. aprila ob 10. uri do poludne.

Ekspressni parnik LA SAVOIE odpljuje dne 28. aprila ob 10. uri do poludne ter sprejema samo potnike 3. in II. razreda.

Opozarjam toraj vse ene SLOVENCE in HRVATE v mestu Clevelandu, Ohio, in okolicu, kjer hočejo potovati v staro domovino, da ne zamude prilike ter se pravočasno oglašajo na našej po doružnicu na 1778 ST. CLAIR ST., CLEVELAND, O., in one iz drugih krajev Združenih držav, da nam naznamo mataneden prihod v New York, da nam tako omogočimo pravečasno in na pravoj postaji jih pričakovati. V slučaju, da prisediš v New York, se ne snidete z našim valuženjem na postaji, po klicite nas po telefonu: 3795 Cortlandt, ter nam naznamite, na kateri postaji ste in prišel bode takoj naš valuženec po Vas. Ne pustite se po drugemu odpeljati in ne dajte čekov od kerčevog in rok, da nimate nepotrebnih stroškov. Kupite vojniki listek le v New Yorku, ker tako se obvarujete raznih neprilik. Vsaki dan prije rojaki radi tega k nam za pomôc, teda prepozno!

FRANK SAKSER,
109 Greenwich St., New York, N. Y.

Naš zastopnik v Chicagi je Mr. MAX BAJEC, 617 South Center Ave., Chicago, Ill. Mr. Bajec je po oblaščen nabirati nove naročnike za "Glas Naroda" in pobirati naročnino od starih naročnikov ter nabičati oglasila za list.

Naslov za pisma je: John Pekolj, 215 Dana St., Cleveland, Ohio. (3x17 3)

NARAVNA CALIFORNIJSKA VINA NA PRODAJ.

Dobro črno vino po 50 do 60 ct. galon s posodo vred.

Dobro belo vino od 60 do 70 ct. galon s posodo vred.

Izvrstna tropavica od \$2.50 do \$3 galon s posodo vred.

Manj nego 10 galon naj nične ne naroča, ker manje kolicine ne morem razpoložiti. Zajedno z načinom naj gg. naročniki dopolnijo naročilom je pridejati denar oziroma Money Order.

Spoštovanjem

Nik. Radovich,
594 Vermont St.,
SAN FRANCISCO, CAL.

Pavlin, angleški slovarček 40 ct.
Erazem Predjamski 15 ct.
Naseljnikov hči 20 ct.

Eno leto med Indijanci 20 ct.
May, Ery, 20 ct.
Parliha 20 ct.

Potovanje v Liliput 20 ct.

Mirko Poštenjakovič 20 ct.

Narodne pripovedke za mladino, I. in II. zvezek, vsak 20 ct.

Pri Vrbovčem Grogi 20 ct.

Krištof Kolumb 20 ct.

Šaljivi Jaka 20 ct.

Nezgoda na Palavanu 20 ct.

Pravila dostojnosti 20 ct.

Izdajalca domovine 20 ct.

V delu je rešitev 30 ct.

Najdenček 20 ct.

Graf Radecky 20 ct.

Lažniji kljukec 20 ct.

Repoščen 20 ct.

Vrtomirov prstan 20 ct.

Hubad, pripovedke I. II. III. zvezek, vsak 20 ct.

Cesar Maksimilijan I., 20 ct.

Sv. Genovefa 20 ct.

Vojska na Turškem 40 ct.

Rodbinska srča 40 ct.

Knez Črni Jurij 20 ct.

Nikola Zrinjski 20 ct.

Spominjski listi iz avstrijske zgodovine 25 ct.

Doma in na tujem 20 ct.

Na Preriji 20 ct.

Strelce 25 ct.

Naseljenci 20 ct.

Poslednji Mohikanec 20 ct.

Srečolovec 20 ct.

Avstrijski junaki 90 ct.

Kako je zgorel gozd 20 ct.

Šaljivi Slovenec 90 ct.

Navodilo za spisovanje raznih pisem 80 centov.

Četrto berilo za ljudske šole 50 ct.

Stoletna pravika 60 ct.

Izidor, pobožni kmet 25 ct.

Cvetke 20 ct.

Hitri računar 40 ct.

Sanje v podobah 15 ct.

Zemljevid 25 ct.

Koledar za leto 1904 25 ct.

Telefon št. 59.

GEORGE L. BROZICH,

slovenski notar,

Ely, Minnesota,

se priporoča Slovencem v Ely in okolicah za izvajanje raznega notarskega posla, bodisi za Ameriko ali staro domovino. Izdelujem vse vrste prepisna pisma, poročila (bonde), polnomoči (Vollmacht) in vse druge v to stroko spadajoča dela. Oskrbljujem tudi zavarovalnino proti ognju ali na življenje v najboljših ameriških in inozemskih družbah. Vsa pojasnila dajem rojakom drage volje na zahtevo.

Rojaki, podpirajte rojaka!

Podpisani priporočam svojo dobro urejeno.

GOSTILNO,

v kateri toči vedno SULZE PIVO, proda-

jam DÖLNER SUDKE in LIKERJE. Pri-

meni se tudi dibi vsak dan DOBRA HRANA.

Ako kak rojak pride v FOREST CITY, Pa.,

nači postaji vpraša za mene in gotovo boste

prišli do mena in do znancev. Ako ked po-

trebuje kaj svet, naj se name obrne. Naše

geslo toraj bo:

svoji k svojim!

Mart n Muhič, lastnik.

JOHN KRACKER

1199 St. Clair St., Cleveland, O.

Pravila ro